

**Label
Solidaire Financiering
Reglement**

Versie van 07/02/2023

Financité

Inhoudstafel

Inleiding	3
Hoofdstuk 1 – Definitie	4
Artikel 1 – Het label ‘solidaire financiering’	4
Hoofdstuk 2 – Criteria	5
Artikel 2 – Overzicht van de 5 criteria	5
Artikel 3 – Criterium: aard van de financiering	5
Artikel 4 – Solidariteitscriterium	5
Artikel 5 – Criterium van maatschappelijke verantwoordelijkheid	8
Artikel 6 –Transparantiecriterium	9
Artikel 7 – Criterium van de financiële karakteristieken	10
Artikel 8 – De controle van de labelcriteria	11
Hoofdstuk 3 – Structuur	12
Artikel 9 - Het team van Financité	12
Artikel 10 – Het labelcomité	12
Artikel 11 – De Raad van Bestuur van Financité	12
Hoofdstuk 4 – Procedure	13
Artikel 12 – Inleiding van de vordering	13
Artikel 13 – Behandeling van het verzoek (Financité team)	13
Artikel 14 – Advies (Labelcomité)	13
Artikel 15 – Beslissing en beroep (Raad van bestuur van Financité)	13
Artikel 16 – Toekenning van het label	13
Artikel 17 – Controle van de structuren na de toekenning van het label.	13
Artikel 18 – Einde van het label	14
Hoofdstuk 5 – Verplichtingen van het gelabelde product	15
Artikel 19 – Jaarlijkse controle	15
Artikel 20 Transparantie ten aanzien van financiers en promotie van het solidaire financieringslabel	15
Artikel 21 – Informatie over Financité; link naar de websites van Financité en het label	15
Artikel 22 – Overdracht van de statistieken aan Financité	15
Hoofdstuk 6 – Verbintenissen van Financité	16
Artikel 23 – Verbintenissen tegenover de organisaties met een gelabelde financiering	16
Bijlage 1: Minimale criteria voor een maatschappelijk verantwoorde belegging	17

Inleiding

Financité is een pluralistische beweging met als belangeloos doel onderzoek, onderwijs en actie op het gebied van verantwoordelijke en solidaire financiering te ontwikkelen om tot een rechtvaardigere en menselijkere samenleving bij te dragen.

Financité heeft als doel het ondersteunen, bij particulieren en instellingen, van de financiers die sociale samenhang willen bevorderen door activiteiten van de sociale economie te operationaliseren dankzij een solidariteitsmechanisme en dit, in totale transparantie voor de individuele en institutionele financiers.

Op het oog daarop is het label 'solidaire financiering' met een tweedelig doel ontwikkeld:

1. Zichtbaarheid aanbieden in de keuze van een financiering voor degenen die sociale samenhang willen bevorderen door activiteiten van de sociale economie te operationaliseren dankzij een solidariteitsmechanisme en dit, in totale transparantie voor de individuele en institutionele financiers.
2. Een garantie aan de burgers aanbieden dat hun geld echt de activiteiten van ondernemingen met sociale- en milieugericht doelen zal financieren. Deze activiteiten zijn bijvoorbeeld de toegang naar tewerkstelling en huisvesting voor mensen in nood, de steun voor biologische landbouw en hernieuwbare energie maar ook ondernemerschap in ontwikkelingslanden steunen.

Hoofdstuk 1 – Definitie

Artikel 1 – Het label ‘solidaire financiering’

Het label solidaire financiering erkent financieringen die gericht zijn op het bevorderen van sociale cohesie door activiteiten in de sociale economie operationeel te maken dankzij een solidariteitsmechanisme, en dit met volledige transparantie naar individuele en institutionele financiers toe.

Daardoor zullen de gelabelde financieringen de operationalisering van projecten en ondernemingen met een meerwaarde voor het mens, de cultuur en/of het milieu mogelijk maken.

Hoofdstuk 2 – Criteria

Artikel 2 – Overzicht van de 5 criteria

Om gelabeld te kunnen worden moet een financiering aan vijf voorwaarden voldoen:

1. het moet gaan om financiering als omschreven in artikel 3;
2. het moet **solidariteit** bevorderen door activiteiten van de sociale economie te financieren;
3. het volgt een **sociaal verantwoordelijke aanpak**
4. het beheer ervan is volledig **transparant** voor de intekenaars
5. de kosten van de financiering moeten in overeenstemming zijn met of lager zijn dan de marktpraktijk

Deze voorwaarden worden gedetailleerd beschreven in de volgende artikelen.

Artikel 3 – Criterium: aard van de financiering

Financiering moet worden begrepen als alle financiële middelen die ter beschikking worden gesteld aan een rechtspersoon in de vorm van kapitaal en schuld. Het label kan niet worden toegekend voor slechts een deel hiervan.

Artikel 4 – Solidariteitscriterium

De financiering moet gericht zijn op het bevorderen van solidariteit door de operationalisering van activiteiten uit de sociale economie. Dit criterium wordt op basis van twee elementen beoordeeld, namelijk het doel en het onderwerp van de financiering.

Doelstelling van de financiering

De financiering moet minstens één van deze drie doelstellingen nastreven:

1. tegemoet komen aan financiële noden van kansarme personen
2. of activiteiten ontwikkelen die niet gemakkelijk bij klassieke banken kunnen gefinancierd worden, in het bijzonder op lokaal niveau
3. of bijdragen aan een economie op mensenmaat en in dienst van het algemeen belang

Onderwerp van de financiering

De financiering moet activiteiten uit de sociale economie financieren. Met andere woorden moeten de hierdoor gefinancierde projecten en ondernemingen aan deze principes van de sociale economie voldoen:

- De voorrang van werk over kapitaal
- Een autonoom beheer
- Een doelstelling van dienst aan de leden, de gemeenschap en betrokkenen
- Een democratisch beslissingsproces
- Een duurzame ontwikkeling die milieuvriendelijk is

Toepassingsgebied van het respect van de twee constituerende elementen van het solidariteitscriterium

- a) De toeleverings- en onderaannemingsketen

De onderneming die het label voor zijn financiering aanvraagt is verantwoordelijk voor het

naleven van het solidariteitscriterium ten opzichte van zijn eigen activiteiten maar ook, als het relevant en proportioneel is, ten opzichte van zijn producten, diensten en zakenrelaties, inclusief de toeleverings- en onderaannemingsketen van de onderneming.

De controle van de solidariteitscriteria moet certifiëren dat, volgens de informatie die aan Financité bekendgemaakt zijn, de twee constituerende elementen aanwezig zijn in de toeleverings- en onderaannemingsketen. Dit omvat het netwerk van alle personen, bedrijven, hulpbronnen, activiteiten en technologieën die betrokken zijn bij de creatie en verkoop van een product, vanaf de levering van grondstoffen aan de leverancier tot de uiteindelijke beschikbaarstelling aan consumenten.

b) Het marginale controle principe

In een bepaalde situatie kunnen twee normaal voorzichtige en zorgvuldige personen redelijkerwijze twee verschillende posities innemen.

Het is niet de taak van de raad van bestuur van Financité om in de plaats van de beheersorganen van de organisatie die het label aanvraagt om te evalueren of zij op dezelfde manier zou gehandeld hebben. De bestuurders van de organisatie beschikken over een behoordelingsmarge waardoor ze gemotiveerde beslissingen kunnen nemen op basis van legale, commerciële operationele, ... beperkingen waarmee rekening gehouden wordt bij de beoordeling van de naleving van het solidariteitscriterium.

c) De “effectieve begunstigde” van de financiering

De naleving van het solidariteitscriterium en zijn twee constitutieve elementen wordt onderzocht ten aanzien van de “effectieve begunstigde” van de financiering, namelijk de rechtspersonen die uiteindelijk van de financiering zullen genieten.

In dit verband, zijn er 3 mogelijke situaties:

1. De organisatie die haar financiering wilt labelen is de enige “effectieve begunstigde” van de financiering die ze rechtsreeks voor het uitvoeren van haar activiteiten gebruikt.

In dit geval vindt de naleving van het solidariteitscriterium plaats in haar hoofde en ten opzichte van de gehele toeleverings- en onderaannemingsketen van de onderneming.

2. De organisatie die haar financiering wilt labelen (eerste effectieve begunstigde van de financiering) heeft een andere sociale doelstelling anders dan het financieren van andere entiteiten en **gebruikt de financiering om zichzelf te financieren maar in het kader of via één of meerdere externe rechtspersonen** die de uiteindelijke begunstigde van de financiering zijn.

In dit geval vindt de naleving van het solidariteitscriterium plaats in hoofde van de gehele toeleverings- en onderaannemingsketen van de onderneming en onder meer in hoofde van de twee (of verschillende) successieve begunstigten en door het marginale controleprincipe toe te passen.

3. De organisatie die haar financiering wilt labelen (eerste effectieve begunstigde van de financiering) gebruikt deze om haar **sociale doelstelling, die het financieren van andere entiteiten (de uiteindelijke**

begunstigden van de financiering) is, te bereiken. (Bv: een bank, een kredietcoöperatieve, een crowdfundingplatform, enz.).

In dit geval wordt de naleving van het solidariteitscriterium beoordeeld in de hoofde van de gehele toeleverings- en onderaannemingsketen, met name in de hoofde van de twee (of meer) opeenvolgende begunstigden, en het moet worden aangetoond dat **minstens 50% van het totale bedrag dat via gelabelde financiering is opgehaald, wordt toegewezen aan daadwerkelijke eindbegunstigden die het solidariteitscriterium respecteren en (doel en doelstelling van de financiering).**

Indicatoren:

Om dit solidariteitscriterium te beoordelen, wordt er rekening gehouden met:

- eventuele erkenningen verleend door een overheid aan projecten en ondernemingen gefinancierd door financieringen, zoals:

op federaal niveau

- hoedanigheid van sociaal doel ;
- erkenning als sociale onderneming
- erkenning voor de Nationale Raad voor de Coöperatie (NRC);

in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest :

- erkenning als sociale en democratische onderneming ;
- het mandaat als onderneming voor sociale integratie;
- de status van organisatie voor socio-professionele integratie (OISP);
- Erkenning als onderneming voor aangepast werk (ETA);

in het Vlaamse Gewest :

- het "collectief maatwerk" decreet;
- het "lokale diensteneconomie" decreet (LDE);
- het "individueel maatwerk" decreet.

in het Waalse Gewest:

- erkenning als initiatief van de sociale economie;
- erkenning als centrum voor socio-professionele integratie (CISP);
- erkenning als een onderneming voor integratie;
- erkenning als aangepast werkbedrijf (ETA);
- erkenning als werkgelegenheidsinitiatief in de sector van plaatselijke dienstverlening met een sociale doelstelling (IDESS);
- erkenning als adviesbureau voor sociale economie.

- Het toepassingsgebied van de gefinancierde projecten en ondernemingen: de gelabelde financieringen maken de uitvoering van projecten en ondernemingen, onder meer (zonder dat deze lijst exhaustief is) op de volgende gebieden mogelijk:

1/ De sociale actie

- De toegang tot huisvesting ontwikkelen
- De sociale band versterken
- De meest behoeftigen ondersteunen (kinderen, gehandicapten, ouderen, enz.).
- Gezondheid promoten
- Sport promoten
- De oprichting van ondernemingen door ondernemers die geen toegang tot traditionele banksystemen hebben bevorderen; de oprichting en ontwikkeling van ondernemingen of organismen van herintegratie voor uitgesloten personen ondersteunen.

2/ De lokale ontwikkeling van gemarginaliseerde plekken
projecten ter revitalisering van achtergestelde regio's direct bevorderen;
de creatie van economische activiteit en ondernemingen ter ontwikkeling van achtergestelde regio's aanmoedigen.

3/ Bescherming van de mensenrechten
racisme en xenofobie aanpakken;
tegen oorlog strijden;
mensenrechten bevorderen.

4/ De cultuur
aan de bescherming van artistieke en culturele erfgoed werken;
projecten van culturele promotie direct bevorderen;
artistieke creatie aanmoedigen.

5/ Opvoeding

de oprichting van crèche aanmoedigen;
professionele opleiding bevorderen;
educatieve acties die de realisatie van ieders potentieel mogelijk maken bevorderen.

6/ Het milieu

Activiteiten gericht op de uitvoering van projecten met het oog op toekomstige generaties ondersteunen. (onder anderen: biologische boerderijen, distributie van biologische en natuurlijke voeding, duurzaam bouwen en ecologische bouwmaterialen produceren, oplossingen van hernieuwbare energie ontwikkelen).

7/ Noord-Zuidsamenwerking

solidaire acties in verschillende prioritaire gebieden direct op het terrein uitvoeren (voeding, eerlijke handel, opvoeding, microkrediet, gezondheid, noodsituaties); de financiering van deze acties door lokale tussenpersonen die financieringsmoeilijkheden hebben vergemakkelijken; eerlijke handel ondersteunen.

Artikel 5 – Criterium van maatschappelijke verantwoordelijkheid

De financiering moet deel uitmaken van een maatschappelijk verantwoorde benadering.

De organisaties verbinden zich ertoe om ervoor te zorgen dat de via gelabelde financiering verzamelde middelen die niet rechtstreeks voor activiteiten van de sociale economie worden gebruikt, worden geplaatst met inachtneming van sociale-, ethische- en milieuoverwegingen, naast de financiële criteria.

Ter herinnering, de 6 beginselen die door de Verenigde Naties¹ zijn bepaald zijn de volgende:

1. criteria op het gebied van milieu, maatschappij en bestuur in aanmerking te nemen bij de analyse van en de besluitvorming over investeringen;
2. actieve aandeelhouders zijn en deze criteria in zijn principes en praktijken bij het bezit van

---

¹ De Verenigde Naties heeft in mei 2006 zes 'principes voor verantwoord beleggen' gepresenteerd. Deze werden door een groep professionelen van de financiële markten uit 12 verschillende landen opgesteld.

aandelen integreren, met name op de algemene vergaderingen van aandeelhouders;

3. passende transparantie over deze criteria eisen van de entiteiten waarin beleggers geld beleggen;
4. de aanvaarding en de toepassing van de Beginselen in de investeringssector bevorderen;
5. streven naar een doeltreffender toepassing van de beginselen;
6. over de activiteiten en vorderingen in de toepassing van de beginselen verslag uitbrengen.

Voor fondsen die via gelabelde financiering worden aangetrokken en niet rechtstreeks voor activiteiten van de sociale economie worden gebruikt, gelden ten minste drie voorwaarden:

- niet investeren in ondernemingen en staten waarvoor er ernstige en onderling overeenstemmende aanwijzingen bestaan dat zij dader, mede-dader of medeplichtig zijn aan daden die verboden zijn door internationale verdragen op het gebied van humanitair recht, sociale rechten, burgerrechten, milieu en duurzaam beheer, overeenkomstig bijlage 1;

- bedrijven en staten waarin wordt belegd selecteren op basis van zowel sociale als milieueffecten, waarbij de keuze van de criteria die daarbij worden gehanteerd vrij is;

- op een open en transparante manier eerlijke, accurate, relevante en actuele informatie verstrekken over hun eigen visie op maatschappelijk verantwoord investeren en over de methodologie en criteria die zij hanteren om hun investeringsuniversum vast te stellen; deze informatie moet door een externe en onafhankelijke instantie als accuraat en volledig worden gecertificeerd.

Artikel 6 –Transparantiecriterium

Het beheer van de financiering moet volledig transparant zijn.

1 - Informatie voor financiers

Het beheer van de financiering moet volledig transparant zijn voor de financiers.

1 - Informatie aan de financiers

Op het ogenblik van de financiering en vervolgens op gezette tijden verstrekt de structuur aan de financier de volgende informatie:

1. de juridische en financiële kenmerken van de financiering;
2. het gebruik dat van de fondsen wordt gemaakt voor activiteiten die de sociale samenhang bevorderen;
3. haar maatschappelijk verantwoorde aanpak.

Om deze informatie aan de financiers mee te delen en de vigerende wetgeving na te leven, zijn de structuren die geen prospectus behoeven te publiceren, verplicht een informatieblad of een informatienota in te vullen waarin, in voorkomend geval, de informatie betreffende de verschillende financieringskandidaten voor het label wordt gegroepeerd:

- Voor obligatie-emissies door VZW's of vennootschappen of voor elk ander type van openbare

aanbieding van beleggingsinstrumenten door vennootschappen, met een maximum van 500.000 euro per jaar en 5.000 euro per belegger:

- informatieblad voor aandelen ;
- informatieblad voor obligaties;

- Voor openbare uitgifte van beleggingsinstrumenten door ondernemingen die de limiet van 500.000 euro per jaar of 5.000 euro per belegger overschrijden:

- informatienota voor aandelen (in overeenstemming met het Koninklijk Besluit van 23 september 2018);
- informatienota voor obligaties (overeenkomstig het koninklijk besluit van 23 september 2018).

Zowel vóór, tijdens als na de inschrijving moet de informatie over de aangeboden beleggingsinstrumenten eenvoudig, duidelijk en volledig zijn en het volgende omvatten

1. alle mogelijke kosten, al dan niet regelmatig ;
2. de risico's die de financier loopt door in te schrijven op het geëtiketteerde beleggingsinstrument.

De houder van het label moet, om de controle van het transparantiecriterium mogelijk te maken, Financité op de hoogte brengen van alle nieuwe communicatie of wijziging in de communicatie die ze direct of via een crowdfunding platform realiseren om de aankoop van een financieel product te promoten.

Aan het transparantiecriterium beantwoordt niet een financiering van een organisme dat bij de openbare uitgifte van beleggingsinstrumenten niet de toepasselijke wetgeving naleeft.

2 - Bron van informatie

De informatie met betrekking tot gelabelde financiering moet beschikbaar zijn via een schriftelijke bron, die op het internet beschikbaar is.

3 – Traceerbaarheid

De informatie over de financiering bevordert de traceerbaarheid van het gebruik van de fondsen, bijvoorbeeld door de vermelding van de gefinancierde bedrijven en projecten.

Artikel 7 – Criterium van de financiële karakteristieken

De gelabelde financiering moet deel uitmaken van de aanpak van de organisatie waardoor ze de volgende financiële karakteristieken naleeft:

1. Ze moet betrouwbare financiële gegevens verstrekken wat betreft het rendementsdoel, de liquiditeit (de noodzakelijke termijn om over het spaarkapitaal te beschikken) en het veiligheidsniveau (bijvoorbeeld: de activaverdeling). Deze financiële gegevens moeten bovendien billijk zijn tussen de verschillende partijen.
2. Ze kan gepaard zijn met kosten ten laste van de financiers, die door de organisatie of een tussenpersoon worden opgenomen, op voorwaarde dat ze deze van gelijksoortige financieringen niet overschrijden en dat ze de werkelijke structuur van de kosten van de betrokkene financiering weergeven. Ze kan gepaard gaan met kosten die aan de ene of de andere voorgenoemde karakteristieken niet beantwoorden op voorwaarde dat de gefinancierde organisatie op een transparante wijze het voordeel aantoot

dat ze aan de financiers of aan de gefinancierde projecten uit de sociale economie leveren.

Artikel 8 – De controle van de labelcriteria

De controle van de labelcriteria, wanneer ze naar een gedrag of naar een houding meer dan naar een norm met een precieze inhoud verwijzen, wordt uitgevoerd volgens het principe van marginale controle die rekening houdt met het feit dat, in eenzelfde bepaalde situatie, twee verschillende normaal voorzichtige en zorgvuldige personen redelijkerwijze twee verschillende gedragen kunnen aannemen.

Hoofdstuk 3 – Structuur

Artikel 9 - Het team van Financité

Het team van Financité bezit de volgende bevoegdheden:

- De behandeling van de aanvragen voor labeling. Het team onderzoekt de kandidatuur en stelt een gemotiveerd voorstel van advies op, op basis van de criteria van het label.
- Het team kan aan hun Raad van Bestuur voorstellen om de criteria en de procedures van labeling te herzien.
- Ze verzamelt klachten, geeft een voorstel van antwoord waarop het labelcomité een advies uitbrengt en de raad van bestuur beslist erover.

Artikel 10 – Het labelcomité

Het labelcomité bezit de volgende bevoegdheden:

- Het brengt een advies over de vorderingen van labeling uit en informeert de raad van bestuur van Financité erover.
- Het kan aan hun Raad van Bestuur voorstellen om de criteria en de procedures van labeling te herzien.
- Het brengt een advies over de klachten uit.

Het label comité is samengesteld uit fysieke personen, die expertise hebben op het gebied van solidaire financiën, sociale cohesie en/of sociale economie. Het comité bestaat onder andere uit academici die op dit onderwerp werken, neutrale experts en vertegenwoordigers van de sociale economie.

De leden van het labelcomité verbinden zich op vrijwillige basis. Het labelcomité is onafhankelijk. Indien een lid van het comité betrokken is bij een organisatie (als hij een werknemer is of een mandaat heeft bij de organisatie) dat een financiering wenst te labelen, moet dat lid zich onthouden van beoordeling.

De leden van het comité worden gekozen door de Raad van Bestuur van Financité, op voorstel van het labelcomité, voor een verlengbare periode van vier jaar. De voorzitter van het comité wordt onder de leden van het comité gekozen. Het labelcomité neemt zijn beslissingen bij eenvoudige meerderheid.

Artikel 11 – De Raad van Bestuur van Financité

De Raad van Bestuur bezit de volgende bevoegdheden:

- de benoeming van de leden van het labelcomité
- de goedkeuring van het reglement van het label.
- de beslissing over de vorderingen van labeling.
- de beslissing over eventuele klachten.

Hoofdstuk 4 – Procedure

Artikel 12 – Inleiding van de vordering

Het financieringsorgaan dat het label aanvraagt moet een ingevuld kandidaatsdossier indienen ([volgens het model op de website](#)), aanvaarden de door Financité gemandateerde personen te ontvangen zodat ze het dossier bestuderen kunnen en hun alle documenten en inlichtingen die zij nuttig achten in het kader van hun opdracht, met name de samenstelling van de krediet- of beleggingsportefeuille, te verstrekken.

Artikel 13 – Behandeling van het verzoek (Financité team)

Financité analyseert het kandidaatsdossier rekening houdend met:

- de traceerbaarheid van het gebruik van de financiële middelen, en de verkregen garantie op de goede aanwending van de fondsen;
- de interne regels die van kracht zijn bij de uitgever van het aanvragende financieringsorgaan en die zijn waarden en werkwijze beschrijven;
- de kwaliteit, de duidelijkheid en de volledigheid van de informatie die het aanvragende financieringsorgaan verspreidt.

Een medewerker van Financité kan een bezoek brengen aan het aanvragende financieringsorgaan en eventuele betrokken partijen, bijvoorbeeld begunstigden van de financieringen.

Indien nodig vraagt Financité aanvullende informatie aan de beheerder van de aanvragende organisatie.

Het team van Financité leggen een adviesvoorstel voor op basis van de voorwaarden van het label.

Artikel 14 – Advies (Labelcomité)

Het labelcomité geeft een advies rond het al dan niet toekennen van het label.

Artikel 15 – Beslissing en beroep (Raad van bestuur van Financité)

De Raad van Bestuur van Financité moet binnen zes maanden na de indiening van de voordering beslissen, of het door de aanvragende organisatie ingediende dossier volledig is.

De genomen beslissingen over de aanvraag worden meegedeeld aan de aanvrager.

Elke beslissing moet worden gemotiveerd. Zo creëren ze een jurisprudentie. Negatieve beslissingen worden niet openbaar gemaakt.

Artikel 16 – Toekenning van het label

Het label wordt voor een onbepaalde duur toegekend.

Artikel 17 – Controle van de structuren na de toekenning van het label.

Na de toekenning van het label vindt er regelmatig een controle plaats. Die controle baseert zich op dezelfde elementen als diegene voor het kandidatuursdossier en op eventuele gesprekken tussen het organisme met een gelabelde financiering en zijn betrokkene partijen.

De Raad van bestuur van Financité moet zich in geval van nieuwe feiten ambtshalve opnieuw uitspreken over de criteria van de gelabelde financiering.

In het geval van een herziening van de labelcriteria, verifieert het team van Financité of de gelabelde financiering overeenkomt met de nieuwe criteria. Beantwoordt de financiering niet langer aan de criteria, dan licht Financité de organisatie met een gelabelde financiering in dat ze zes maanden de tijd heeft om dit in orde te brengen. Daarna wordt het label zo nodig ingetrokken.

Is er sprake van zwaarwichtige omstandigheden toe te schrijven aan de organisatie met een gelabelde financiering, dan kan de Raad van Bestuur van Financité op zeer korte termijn (één tot twee dagen) het label intrekken.

Fraude of de weigering van een controle betekent de onmiddellijke intrekking van het label.

Artikel 18 – Einde van het label

De toekenning van het label eindigt in één van de volgende omstandigheden:

- 1 - Aan het einde van het contractuele element dat de gelabelde financiering formaliseert
- 2 - Intrekking van het label

Het label wordt ingetrokken: het label kan soeverein worden ingetrokken als minstens één van de volgende omstandigheden zich voordoet:

- o De gelabelde financiering voldoet niet langer aan de labelcriteria;
- o De gelabelde financiering werd niet overeenkomstig gemaakt aan de gewijzigde labelcriteria;
- o De gelabelde financiering is het voorwerp van een sanctie vanwege het financiële controle-organisme, na de toekenning van het label;
- o Het organisme met een gelabelde financiering vervult niet langer zijn verplichtingen.

Als het label het risico loopt om ingetrokken te worden, dan brengt het team van Financité het organisme met een gelabelde financiering hiervan op de hoogte.

Behalve bij een ernstige reden beschikt de organisatie met een gelabelde financiering in dat geval over zes maanden om zich in regel te stellen met de criteria en/of aan zijn verplichtingen te voldoen.

Bij een ernstige reden, of als de organisatie met een gelabelde financiering zijn verplichtingen niet nakomt binnen de gestelde termijn, wordt het label ingetrokken.

Wordt het label ingetrokken, dan moet de organisatie met een gelabelde financiering:

- het gebruik van het logo op zijn communicatie onmiddellijk stoppen;
- de verspreiding van documenten met het logo stoppen;
- de intekenaars onmiddellijk op de hoogte brengen van de intrekking van het label.

Wordt het label ingetrokken, dan kan het team van Financité:

- het product uit de database van de organisatie met een gelabelde financiering schrappen;
- de motivatie voor de intrekking van het label communiceren op de website, tijdens evenementen en in interviews, reportages en artikels.

Hoofdstuk 5 – Verplichtingen van het gelabelde product

Artikel 19 – Jaarlijkse controle

De organisatie met een gelabelde financiering verbindt zich ertoe om intern een controle uit te oefenen op de naleving van de labelcriteria. Ze duidt in zijn organisatie een contactpersoon voor Financité aan. Hij of zij overhandigt elk jaar een dossier op basis van het kandidatuursdossier. Daarin staat al de nodige informatie om de naleving van de labelcriteria te beoordelen.

De organisatie verbindt zich ertoe om de externe controle door Financité te aanvaarden. Die controleert de naleving van de toekenningscriteria van het label en de genomen engagementen door de organisatie met een gelabelde financiering.

Artikel 20 Transparantie ten aanzien van financiers en promotie van het solidaire financieringslabel

De organisatie met een gelabelde financiering verbindt zich ertoe om:

- het logo van het label te gebruiken op al de communicatiedocumenten die de gelabelde financiering vermelden, zowel op haar eigen communicatiedocumenten als diegenen die van derde aanbieder afkomstig zijn zoals een crowdfunding platform, volgens het charter dat ze van Financité heeft ontvangen; het solidaire karakter van de belegging moet duidelijk worden aangetoond;
- indien de gelabelde financiering geschiedt via een openbare uitgifte van beleggingsinstrumenten, aan de financiers die een aanvraag hebben ingediend, de informatienota, het informatieblad of de prospectus, bedoeld in artikel 6, te zenden;
- het label te promoten, tijdens interviews over ethische en solidaire financieringen of tijdens evenementen,
- Financité te informeren over artikels en reportages over solidaire financieringen;
- elke dubbelzinnigheid over de garantie van het label te vermijden:
  - het label wordt toegekend aan de financiering van de organisaties niet aan de organisatie ervan. Dit moet in elke communicatie duidelijk zijn.
  - de toekenning van het label stelt de organisatie met gelabelde financiering er niet van vrij om financiers volledige financiële informatie over de financiering te geven indien deze geschiedt wordt via een openbare uitgifte van beleggingsinstrumenten.
  - de toekenning van het label heeft geen betrekking op het feit dat de betrokken financiering en /of de organisaties die daarvan profiteren, beantwoorden aan het geheel van de van toepassing wettelijke en reglementaire bepalingen.

Artikel 21 – Informatie over Financité; link naar de websites van Financité en het label

Indien de financiering geschiedt via een openbare uitgifte van beleggingsinstrumenten moeten de beleggers op gewone aanvraag toegang krijgen tot de volgende informatie:

- voorstelling en gegevens van Financité en zijn website;
- overzicht van alle producten met het label.

Daarvoor verbindt de beheerder zich ertoe om op zijn website een link te plaatsen naar de websites van Financité en van het solidaire financieringslabel.

Artikel 22 – Overdracht van de statistieken aan Financité

De organisatie met een gelabelde financiering verbindt zich ertoe om jaarlijks de statistieken over de financiering over te dragen aan Financité, om de publicatie van algemene informatie over de sector mogelijk te maken.

Hoofdstuk 6 – Verbintenissen van Financité

Artikel 23 – Verbintenissen tegenover de organisaties met een gelabelde financiering

Financité verbindt zich ertoe om:

- het nodige materiaal aan de organisaties met een gelabelde financiering te leveren zodat ze de labeling van hun financiering kunnen promoten en gebruiken binnen de limieten van dit reglement;
- Solidaire financiering promoten bij belanghebbenden en overheden
- in te staan voor de kwaliteitsgaranties van het label. Meer bepaald verbindt Financité zich ertoe om, in overleg met de organisaties met een gelabelde financiering, de klachten van belanghebbende partijen over de eigenschappen gegarandeerd door het label te behandelen. In geval van een gesignaleerde of vastgestelde onregelmatigheid suggereert Financité aan de beheerder een aantal maatregelen om de situatie te verbeteren en nemen ze eventueel een publiek standpunt in;
- de informatieverstrekking aan de belanghebbende partijen te garanderen over alle gelabelde financiering. Financité stelt het labelreglement, het overzicht van alle producten met label en een samenvattende fiche over elke gelabelde financiering, hun organisaties met een gelabelde financiering en een link naar zijn website ter beschikking van de belanghebbende partijen;
- de jaarlijkse statistieken te publiceren over de evolutie en de eigenschappen van solidaire financiering. Financité groepeerd en verspreidt jaarlijks alle informatie over solidaire financiering. Financité garandeert de vertrouwelijkheid van de informatie toegezonden door de organisaties met een gelabelde financiering met betrekking tot de toegezonden statistieken.

Bijlage 1: Minimale criteria voor een maatschappelijk verantwoorde belegging

Negatieve selectiecriteria

Maatschappelijk verantwoorde investeringen (MVI) kunnen niet gerealiseerd worden in ondernemingen waarover ernstige aanwijzingen bestaan dat ze zich als dader, mededader of medeplichtige schuldig maken aan, of voordeel halen uit bepaalde daden.

1. In verband met het internationale humanitaire recht

Volgens volgende teksten:

- Conventie over het verbod op het gebruik, opslag, productie en transfer van landmijnen en over de vernietiging ervan (Ottawa, 1997)
  - Conventie over het verbod tot de ontwikkeling, productie, opslag en het gebruik van chemische wapens en over de vernietiging ervan (Parijs, 1993)
  - Conventie over het verbod op of de beperking van het gebruik van bepaalde conventionele wapens die geacht kunnen worden buitensporig leed te veroorzaken of een niet-onderscheidende werking te hebben (Genève, 1980)
  - Protocol I inzake niet-waarneembare deeltjes (Genève, 1980)
  - Protocol IV inzake blindmakende laserwapens (Wenen, 1955)
  - Conventie over clusterprojectielen (Dublin, 2008)
  - Conventie van Genève betreffende de bescherming van burgers in oorlogstijd (Genève, 1949)
  - Conventie voor de preventie en de repressie van volkerenmoord (Genève, 1948)
-
- Het gebruiken, ontwikkelen, produceren, verwerven, opslaan, aanhouden of, rechtstreeks of onrechtstreeks, overdragen aan eender wie van clusterprojectielen (Conventie over clusterprojectielen - Art. 1)
  - Het ontwikkelen, produceren, verwerven, opslaan of aanhouden van chemische wapens, of het rechtstreeks of onrechtstreeks overdragen aan eender wie van chemische wapens, of het opzetten van eender welke militaire voorbereidingen met het oog op het gebruik van chemische wapens (Conventie over het verbod tot de ontwikkeling, productie, opslag en het gebruik van chemische wapens en over de vernietiging ervan - Art. 1)
  - Het gebruiken, ontwikkelen, produceren, verwerven, opslaan, aanhouden van elk wapen waarvan het hoofddoel erin bestaat te verwonden door middel van fragmenten die niet in het menselijk lichaam waarneembaar zijn door radioactieve straling (Protocol I inzake niet-waarneembare deeltjes - Art. 1)
  - Het gebruiken, ontwikkelen, produceren, verwerven, opslaan of aanhouden van laserwapens die dusdanig zijn ontworpen dat zij in de strijd worden ingezet met als enig doel of onder meer als doel blijvende blindheid te veroorzaken bij personen zonder geassisteerd zicht (Protocol IV inzake blindmakende laserwapens - Art. 1)
  - Fundamentele rechten schenden in conflictsituaties (Conventie (IV) van Genève betreffende de bescherming van burgers in oorlogstijd - Art 3,4)
  - Zich onthouden van het voorkomen of het bestraffen van volkerenmoord (Conventie voor de preventie en de repressie van volkerenmoord - Art 1)

2. In verband met de sociale rechten

In het kader van de volgende teksten:

- IAO C 87 - Conventie over de vrijheid van vakvereniging en de bescherming van vakbondsrecht (1948)
- IAO C 98 - Conventie over het recht op vereniging en collectief overleg (1949)

- IAO C 29 - Conventie over dwangarbeid (1930)
- IAO C 105 - Conventie over de afschaffing van dwangarbeid (1957)
- IAO C 111 - Conventie inzake discriminatie (werkgelegenheid en beroepsuitoefening) (1958)
- IAO C 100 - Conventie over gelijke verloning (1951)
- IAO C 138 - Conventie over de minimumleeftijd (1973)
- IAO C 182 - Conventie over de ergste vormen van kinderarbeid (1999)

Een van de volgende rechten/principes schenden:

- Het recht van werknemers schenden om vertegenwoordigd te worden door vakbonden en andere wettelijke werknemersorganisaties en constructieve onderhandelingen op te starten, ofwel individueel, ofwel via tussenpersonen van werkgeversorganisaties, met deze vertegenwoordigers, met het oog op het komen tot akkoorden over de werkomstandigheden (ILO C87 - Art 2,3 ; ILO C98 - Art 1,2)
- Het verbod op gedwongen of verplichte arbeid onder elke vorm schenden (ILO C29 - Art 1 ; ILO C105 - Art 1,2)
- Het verbod op discriminatie ten opzichte van werknemers inzake tewerkstelling of beroep schenden, op grond van redenen zoals vermeend ras, huidskleur, geslacht, godsdienst, politieke overtuiging, nationale en maatschappelijke afkomst, handicap en gezondheid (ILO C111 - Art 1,2,3 ; ILO C100 - Art 1,2)
- Het verbod op kinderarbeid onder elke vorm schenden (ILO C182 - Art 1 ; ILO C138 Art 1)

3. In verband met de burgerlijke rechten

In het kader van de volgende teksten:

- Internationaal pact inzake de economische, sociale en culturele rechten (1966)
- Internationaal pact inzake de burgerlijke en politieke rechten (1966)
- Europees verdrag van de rechten van de mens (1950)
- Internationaal verdrag inzake de rechten van het kind (1989)
- Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van de vrouw (1979)
- Internationaal verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie (1965)
- Verdrag tegen foltering of andere wrede, onmenselijke of ontorende behandelingen (1984)
- Verdrag van de Verenigde Naties over de bescherming van de rechten van de migrerende werknemers en hun gezinsleden (1990)

Een van de volgende rechten/principes schenden:

- De gelijkheid van alle mensen schenden;
- het recht op leven, vrijheid en veiligheid van zijn persoon schenden;
- het verbod op slavernij en dwangarbeid schenden;
- het recht om erkend te worden voor de wet, waar hij zich ook bevindt, schenden;
- de gelijkheid van eenieder voor de wet schenden;
- het recht op een daadwerkelijk beroep schenden;
- het feit dat niemand zal onderworpen worden aan willekeurige arrestatie, detentie of verbanning schenden;
- het recht om zijn zaak te laten behandelen door een onafhankelijke en onpartijdige rechtbank schenden;
- het recht om geacht onschuldig te zijn totdat zijn schuld wettelijk wordt vastgesteld schenden;
- het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven schenden;
- het recht op zich vrij te verplaatsen en een woonplaats te kiezen schenden;
- het recht op het zoeken van asiel schenden;

- het recht op nationaliteit schenden;
- het recht op huwelijk schenden;
- het eigendomsrecht schenden;
- het recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst schenden;
- het recht op vrijheid van mening en meningsuiting schenden;
- het recht op vrijheid van vergadering en vereniging schenden;
- het recht om deel te nemen aan het overheidsbeleid van zijn land schenden;
- het recht op sociale zekerheid schenden;
- het recht op rust en vrije tijd schenden;
- het recht op een levensstandaard die hoog genoeg is om de gezondheid te waarborgen schenden;
- het recht op onderwijs schenden;
- het recht om vrij deel te nemen aan het culturele leven van de gemeenschap schenden;
- het verbod van foltering, wrede, onmenselijke of ontterende behandeling of bestraffing schenden.

4. In verband met het milieurecht

In het kader van de volgende teksten:

- Kaderconventie van de Verenigde Naties over klimaatverandering (New York, 1992) en Protocol van Kyoto (Kyoto, 1997)
- Verdrag van Wenen voor de bescherming van de ozonlaag (Wenen, 1985) en Protocol van Montreal (Montreal, 1987)
- Verdrag over de grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand (Geneve, 1979) en Protocols
- Verdrag over de biologische diversiteit (Rio, 1992)
- Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid (Montreal, 2000)
- CITES Conventie over de internationale handel van bedreigde wilde dier- en plantensoorten (Washington, 1973)
- Conventie inzake de bescherming van de trekkende wilde diersoorten (Bonn, 1979)
- Internationaal verdrag voor de bescherming van planten (IVBP) (Rome, 1997)
- Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa (Berne, 1979)
- Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee (Montego Bay, 1982)
- Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan (samen vijf bijlagen en drie appendices) (OSPAR) (Parijs, 1992)
- Verdrag ter bestrijding van woestijnvorming in de landen die te kampen hebben met ernstige droogte en/of woestijnvorming, in het bijzonder in Afrika (Parijs, 1994)
- Verdrag betreffende de watergebieden (RAMSAR) (Ramsar, 1971)
- Verdrag van Basel inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan (Basel, 1989)
- Protocol betreffende burgerlijke aansprakelijkheid en vergoeding voor schade veroorzaakt door de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan (Basel, 2000)
- Verdrag van Rotterdam inzake de procedure van voorafgaande geïnformeerde toestemming voor bepaalde gevaarlijke chemische stoffen en pesticiden in de internationale handel (Rotterdam, 1998)
- Verdrag van Stockholm inzake persistente organische verontreinigende stoffen (Stockholm, 2001)

- Verdrag inzake milieueffectrapportage in een grensoverschrijdend verband (Espoo, 1991)
- Internationaal verdrag inzake de burgerlijke aansprakelijkheid voor schade door verontreiniging door olie (Brussel, 1969)
- Internationaal verdrag ter voorkoming van verontreiniging door schepen en zijn protocol van 1978 (MARPOL) (1973/78)
- Verdrag inzake het werelderfgoed (1972)

Het nemen, in de volgende domeinen, van een onaanvaardbaar risico of van een risico dat, indien het zich voordoet, ernstige schade zou kunnen berokkenen aan de mensen en het milieu of onomkeerbare of langdurige gevolgen zou kunnen hebben:

- behoud van biodiversiteit en van de ecosystemen;
- illegale handel;
- gebruik van verontreinigende stoffen;
- afvalbeheer;
- instandhouding van werelderfgoed;
- instandhouding van waterecosystemen;
- vervuiling van de atmosfeer, klimaatsverandering, broeikaseffect.

5. In verband met van duurzaam beheer

In het kader van de volgende teksten:

- Verdrag inzake de bestrijding van corruptie van buitenlandse ambtenaren in internationale handelstransacties (Parijs, 1997)
- Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie (2003)
- Verdrag tegen de transnationale georganiseerde misdaad (New York, 2000)

en van elke juridische verplichting die aan de betrokken onderneming wordt opgelegd:

5.1 Corruptie

Zich onthouden van en het bestrijden van iedere vorm van corruptie, door bijzondere aandacht te schenken aan de volgende praktijken:

- Corruptiepraktijken
  - iedere vorm van corruptie;
  - ontvreemding, verduistering of ander onwettig gebruik van goederen;
  - onwettige verrijking;
  - omkoping, misbruik van functie.
- Corruptie gerelateerde praktijken
  - - witwassen van misdaadopbrengsten;
  - - heling;
  - - belemmering van de rechtsgang;
  - - samenspanning, poging of medeplichtigheid door het bieden van hulp aan de corruptie.

5.2 Anticoncurrentieel gedrag

De ondernemingen moeten in het kader van de toepasselijke wetten en reglementen, hun activiteiten op concurrentiële wijze uitoefenen. In het bijzonder mogen de ondernemingen:

- geen anticoncurrentie overeenkomsten afsluiten of uitvoeren tussen concurrenten met als doel:
  - prijzen op te leggen;
  - over te gaan tot overlegde aanbestedingen;
  - productiebeperkingen of -quota op te stellen;

- markten te verdelen of onder te verdelen door de verdeling van cliënten, leveranciers, geografische zones of activiteitstakken.
- zouden al hun operaties moeten realiseren in overeenstemming met alle toepasselijke concurrentieregels, rekening houdend met de toepasbaarheid van de concurrentieregels van de landen waarvan de economie nadeel zou kunnen lijden door het feit van anticoncurrentiële praktijken van hunnentwege.

5.4 Fiscale fraude

Het is belangrijk dat de ondernemingen bijdragen aan de openbare financiën van de gastlanden door punctueel de door hen verschuldigde belastingen te betalen. De ondernemingen zouden zich in het bijzonder moeten conformeren aan de fiscale wetten en reglementen van alle landen waar zij actief zijn en alle inspanningen aan de dag leggen om conform de letter en de geest van deze wetten en reglementen te handelen.

5.5 Gebrek aan transparantie

De ondernemingen moeten zich conformeren met de relevante wetten/verordeningen inzake transparantie.

Negatieve selectie van staten

Maatschappelijk Verantwoord Investeren (MVI) kan niet in staten waarvoor er ernstige aanwijzingen zijn dat ze zich schuldig maken aan ernstige en systematische schendingen van rechten die in de volgende internationale teksten worden bekrachtigd, of die de plichten opgelegd in dezelfde teksten op ernstige en systematische wijze aan hun laars lappen:

1. In het kader van het humanitaire recht

- Verdrag inzake het verbod van het gebruik, de aanleg van voorraden, de productie en de overdracht van antipersoonsmijnen en inzake de vernietiging van deze wapens (Ottawa, 1997)
- Verdrag inzake het verbod van ontwikkeling, productie, opslag en gebruik van chemische wapens en inzake hun vernietiging (Parijs, 1993)
- Verdrag inzake het verbod of de beperking van het gebruik van bepaalde conventionele wapens die geacht kunnen worden buitensporig leed te veroorzaken of een niet-onderscheidende werking te hebben (Genève, 1980)
- Protocol inzake niet-detecteerbare fragmenten (Protocol I) (Genève, 1980)
- Protocol inzake het verbod of de beperking van het gebruik van mijnen, valstrikmijnen en andere mechanismen (Protocol II) (Genève, 1980)
- Protocol inzake het verbod of de beperking van brandwapens (Protocol III) (Genève, 1980)
- Protocol inzake verblindende laserwapens (Protocol IV) Wenen, 1995)
- Verdrag inzake het verbod op clusterprojectielen (Dublin, 2008)
- Verdrag inzake de voorkoming en de bestraffing van genocide (Genève, 1948)
- Verdrag van Genève (I) voor de verbetering van het lot der gewonden en zieken, zich bevindende bij de strijdkrachten te velde (Genève, 1949)
- Verdrag van Genève (II) voor de verbetering van het lot der gewonden, zieken en schipbreukelingen van de strijdkrachten ter zee (Genève, 1948)
- Verdrag van Genève (III) betreffende de behandeling van krijgsgevangenen (Genève, 1929)
- Verdrag (IV) van Genève betreffende de bescherming van burgers in oorlogstijd (Genève, 1949)

- Verdrag van Genève betreffende de bescherming van burgers in oorlogstijd (Genève, 1949)
- Aanvullend Protocol bij de Verdragen van Genève van 12 augustus 1949 betreffende de bescherming van de slachtoffers van internationale gewapende conflicten (Protocol I)
- Aanvullend Protocol bij de Verdragen van Genève betreffende de bescherming van slachtoffers van niet-internationale gewapende conflicten (Protocol II) (Genève, 1977)
- Aanvullend Protocol bij de Verdragen van Genève betreffende de aanvaarding van een aanvullend onderscheidend embleem (Protocol III) (Genève, 2005)
- Protocol nopens het verbod van het gebruik tijdens oorlogshandelingen van verstikkende, giftige of aanverwante gassen en van vormen van bacteriologische oorlogsvoering (Genève, 1925)
- Verdrag van Genève betreffende de bescherming van burgers in oorlogstijd (Genève, 1949)
- Verdrag inzake de voorkoming en de bestraffing van genocide (Genève, 1948)

2. In het kader van de sociale rechten

- ILO C 87 – Verdrag over de vrijheid tot het oprichten van vakverenigingen en tot bescherming van het vakverenigingsrecht (1948)
- ILO C 98 – Verdrag over het recht zich te organiseren en collectief te onderhandelen (1949)
- ILO C 29 – Verdrag over de gedwongen arbeid (1930)
- ILO C 105 – Verdrag over de afschaffing van gedwongen arbeid (1957)
- ILO C 111 – Verdrag betreffende discriminatie (arbeid en beroep) (1958)
- ILO C 100 – Verdrag over gelijke beloning (1951)
- ILO C 138 – Verdrag over de minimumleeftijd (1973)
- ILO C 182 – Verdrag over de ergste vormen van kinderarbeid (1999)

3. In het kader van de burgerlijke rechten

- Internationaal verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten (1966)
- Internationaal verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten (1966)
- Internationale conventie van de rechten van het kind (1989)
- Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (1979)
- Internationaal verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie (1965)
- Verdrag ter voorkoming van foltering en onmenselijke en vernederende behandeling en bestraffing (1984)
- Verdrag van de Verenigde Naties inzake de bescherming van migrerende werknemers en hun gezinsleden (1990)

4. In het kader van het milieu

- Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (New York, 1992) en Kyotoprotocol (Kyoto, 1997)
- Verdrag van Wenen ter bescherming van de ozonlaag (Wenen, 1985) en Protocol van Montreal (Montreal, 1987)

- Conventie over grensoverschrijdende luchtvervuiling over lange afstand (Genève, 1979) en Protocollen
- Verdrag over biodiversiteit (Rio, 1992)
- Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid (Montreal, 2000)
- CITES-conventie inzake de internationale handel in bedreigde wilde fauna en flora (Washington, 1973)
- Verdrag inzake het behoud van migrerende soorten wilde dieren (CMS) (Bonn, 1979)
- Internationaal verdrag voor de bescherming van planten (CIPV) (Rome, 1997)
- Overeenkomst met betrekking tot het behoud van het wildleven en het natuurlijke milieu in Europa (Bern, 1979)
- Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee (Montego Bay, 1982)
- Verdrag inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan (samen vijf bijlagen en drie aanhangsels) (OSPAR) (Parijs, 1992)
- Verdrag over de strijd tegen woestijnvorming in de landen die worden geteisterd door droogte en/of desertificatie, meer bepaald in Afrika (Parijs, 1994)
- Overeenkomst inzake watergebieden (RAMSAR) (Ramsar, 1971)
- Verdrag van Basel over de beheersing van grensoverschrijdende bewegingen van gevaarlijk afval en de verwijdering daarvan (Basel, 1989)
- Protocol over de verantwoordelijkheid en schadeloosstelling in geval van schade als gevolg van grensoverschrijdende bewegingen en de verwijdering van gevaarlijk afval (Basel, 2000)
- Verdrag van Rotterdam inzake de procedure met betrekking tot voorafgaande geïnformeerde toestemming van bepaalde gevaarlijke chemische stoffen en pesticiden in de internationale handel (Rotterdam, 1998)
- Verdrag van Stockholm inzake persistente verontreinigende stoffen (POP) (Stockholm, 2001)
- Verdrag inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband (Espoo, 1991)
- Internationaal Verdrag inzake de wettelijke aansprakelijkheid voor schade door verontreiniging door olie (Brussel, 1969)
- Internationaal Verdrag ter voorkoming van verontreiniging door schepen en protocol van 1978 (MAR-POL) (1973/78)
- Conventie over het werelderfgoed (1972)

5. In het kader van het duurzame beheer

- Verdrag inzake de bestrijding van omkoping van buitenlandse ambtenaren bij internationale zakelijke transacties (Parijs, 1997)
- Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie (2003)
- Verdrag tegen transnationale georganiseerde misdaad (New York, 2000)

Positieve selectiecriteria

Maatschappelijk Verantwoord Investeren (MVI) vereist het doorvoeren van een positieve selectie op basis van zowel maatschappelijke als milieugevolgen. De ondernemingen zijn volledig vrij om zelf hun criteria voor een dergelijke selectie te kiezen.

MVI-proces

MVI-beheerders zijn verplicht om op een open en transparante manier eerlijke, correcte, relevante en recente informatie te verstrekken over:

- hun eigen visie op MVI;
- de methodologie en criteria die ze hanteren bij de uitbouw van hun MVI-beleggingsuniversum.

Deze informatie moet door een externe, onafhankelijke instelling correct en volledig worden verklaard.

De informatie over criteria en methodologie moet tenminste een antwoord bieden op de volgende vragen:

- Vergaring van niet-financiële informatie
  - Doet u een beroep op gespecialiseerde externe instellingen (bijv.: onderzoeksinstelling gespecialiseerd in MVI/MVO, verstrekkers van MVI-index, ...) of verzamelt u de informatie intern?
  - Over welke informatiebronnen beschikt u en overlegt u met belanghebbenden (stakeholders) voor uitvoering van uw MVI-analyse?
- Niet-financiële analyse
  - Hoe vaak werkt u uw MVI-profielen bij?
  - Breidt u het onderzoek tijdens uw MVI-analyse verder uit naar de partners van de onderneming?
- Selectiecriteria
  - Welke criteria hanteert u? (bijv.: minimale uitsluitingscriteria, themacriteria)
  - Welke tolerantiedrempels hanteert u voor de uitsluitingscriteria?
- Investeringspraktijken
  - Welke ondernemingen sloot u uit uw MVI-beleggingsuniversum uit en waarom?
  - Wat is de volledige beleggingsportefeuille voor ieder MVI-product?
  - Wat is het volledige beleggingsuniversum van de MVI-producten?
  - Wat is het profiel van de geselecteerde ondernemingen?
- Niet-financiële analyse van staten
  - Over welke informatiebronnen beschikt u en overlegt u met belanghebbenden (stakeholders) voor uitvoering van uw MVI-analyse m.b.t. staten?
  - Welke methodologie hanteert u?
  - Geef de staten op die u uit uw MVI-beleggingsuniversum heeft uitgesloten en vermeld de redenen voor uitsluiting